

CLASS-XII
HISTORY AND APPRECIATION OF ART
(ਕਲਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ)

ਸਮਾਂ: 3 ਘੰਟੇ

ਲਿਖਤੀ: 90 ਅੰਕ
ਸੀ.ਸੀ.ਈ.: 10 ਅੰਕ
ਕੁੱਲ: 100 ਅੰਕ

1. ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
2. ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 18 ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ।
3. ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ-I

ਅੰਕ - 54

1. ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤੀ ਲਘੂ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ
2. ਪੱਛਮੀ ਭਾਰਤੀ ਮਿਨੀ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
3. ਪਾਲ ਸਕੂਲ
4. ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਚਿੱਤਰਕਲਾ ਦਾ ਸਕੂਲ
5. ਪਹਾੜੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ
6. ਅਮਰਾਵਤੀ, ਪਲਵਾ, ਚੋਲਾ (ਕਾਂਸੀ), ਚਾਲੁਕਿਅਨ, ਅਲੋਰਾ, ਐਲੀਫੰਟਾ

ਭਾਗ-II

ਅੰਕ - 36

- 1 ਕਲਾ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ
- 2 ਭਾਰਤੀ ਚਿੱਤਰਕਲਾ ਦੇ ਛੇ ਅੰਗ
- 3 ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਗੁਣ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
- 4 ਕਲਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ
- 5 ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਕਲਾ
- 6 ਕਲਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ
- 7 ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ:-ਸਾਰਨਾਥ ਬੁੱਧ, ਅਸ਼ੋਕ ਸਤੰਭ ਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ, ਨਟਰਾਜ ਕਾਂਸੀ ਮੂਰਤੀ (ਚੋਲਾ)
ਬੁੱਤਕਾਰੀ, ਬੋਧੀ ਸਤਵਾ, ਪਦਮ ਪਾਣੀ (ਅਜੰਤਾ), ਮਾਂ ਤੇ ਬੱਚਾ (ਅਜੰਤਾ), ਸੋਹਣੀ ਮਹੀਵਾਲ (ਸੋਭਾ ਸਿੰਘ), ਆਵਟਰ ਬਾਬ (ਠਾਕੁਰ ਸਿੰਘ)

ਨੋਟ: ਇਹ ਪੇਪਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਬਿਊਰੀ ਪੇਪਰਾਂ ਵਾਂਗ ਕੇਂਦਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
ਚਿੱਤਰਕਲਾ ਅਤੇ ਬੁੱਤਕਾਰੀ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ।।